

Tre budgetsatsningar för bättre etablering och mottagande

Vänsterpartiet och regeringen är i budgetpropositionen för 2017 överens om flera viktiga satsningar som en del av ett förbättrat mottagande och etablering av personer som flytt till Sverige.

Aktiviteter och språkträning för asylsökande

Det lokala föreningslivet kan ofta bidra med värdefulla insatser när det gäller sociala aktiviteter och språkträning för asylsökande. Många asylsökande saknar idag möjlighet till relevant sysselsättning och språkträning i närheten av sitt asylboende. Vi vill därför ge det lokala föreningslivet goda förutsättningar att göra ännu större insatser genom särskilda riktade medel.

Under de senaste åren har behovet av tidiga insatser under asyltiden ökat ytterligare beroende på längre handläggningstider på Migrationsverket och fler personer som väntar på beslut om uppehållstillstånd. Lång väntan i ovisshet och passivitet innebär bl.a. risk för psykisk ohälsa, minskad anställningsbarhet och längre etableringsperiod.

Regeringen och Vänsterpartiet har under 2015 och 2016 varit överens om att avsätta stora resurser för att stödja verksamhet för asylsökande och nyanlända. Nu förstärks alltså dessa insatser ytterligare.

Satsning: 25 mnkr/år 2017-2018, 15 mnkr 2019.

Effektivare validering och bedömning av utländsk utbildning

Många utrikes födda i Sverige har jobb som inte motsvarar deras kompetens och utbildningsnivå. Det är i sig ett kompetensslöseri som måste upphöra om vi ska stärka samhällsbygget. Därför är Vänsterpartiet och regeringen överens om nya resurstillskott till Universitets- och högskolerådets respektive Socialstyrelsens verksamhet med validering och bedömning av utländsk utbildning.

Universitets- och högskolerådet

Bedömningar av utländska högskoleutbildningar hjälper utländska akademiker att snabbare få arbete i Sverige. Nio procent fler får jobb efter ett år om de har ett utlåtande. Elva procent fler får anställning efter tre år.

Belastningen på Universitets- och högskolerådets bedömningsverksamhet har de senaste åren varit hög. För bedömning av akademisk utbildning var

handläggningstiden i genomsnitt 138 dagar 2015. För eftergymnasial yrkesutbildning var siffran motsvarande 164 dagar, med en kraftig minskning under årets senare del, från drygt 200 dagar i maj till 98 dagar i december 2015. För gymnasial utbildning var den genomsnittliga handläggningstiden 53 dagar 2015. Beräkningar från myndigheten visar en fortsatt ökning även under 2016 och kommande år. Det är viktigt att bedömningsverksamheten ges förutsättningar att fungera väl och att väntetiden för att få en bedömning inte blir för lång.

Regeringen har också gett Universitets- och högskolerådet i uppdrag att som en försöksverksamhet under 2016–2020 vidareutveckla bedömningsverksamheten för att, med stöd av en validering som utförs av universitet och högskolor eller utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan, också kunna bedöma avslutad eftergymnasial utbildning med bristande dokumentation. Myndigheten ska även utveckla en process för att personer som har en dokumenterad men oavslutad högskoleutbildning ska kunna få sin utbildning bedömd. En del av resurstillskottet kommer att kunna användas för att UHR ska ha möjlighet att påbörja denna verksamhet.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen ansvarar för att pröva och utfärda legitimationer för personal inom olika yrkesgrupper inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Sedan tidigare har planen i regeringens budgetöverenskommelser med Vänsterpartiet varit att 2017 (samt årligen därefter, tills vidare) tillföra Socialstyrelsen 42 miljoner per år för validering. Nu föreslås ytterligare 5 mnkr till Socialstyrelsen för detta ändamål för 2017.

Genom ett ökat anslag kan Socialstyrelsen ytterligare förstärka och effektivisera processen, från den första ansökan för bedömning till beslut om svensk legitimation. Insatser för att korta processen innebär vinster för både individen, svensk hälso- och sjukvård och för samhället.

Det extra tillskottet kan exempelvis förbättra möjligheten för personer med utländsk examen att få göra ett så kallat kunskaps- och lämplighetsprov, vilket är ett krav för att kunna få legitimation för vissa yrkesgrupper. Intresset för att göra kunskapsprovet för t.ex. läkare har visat sig vara stort enligt uppgift från Socialstyrelsen. Ett kunskaps- och lämplighetsprov för sjuksköterskor ska vara klart redan under hösten och för de flesta andra yrkesgrupper under första halvåret 2017. För att kunna möta detta behov kan Socialstyrelsen behöva utöka antalet provtillfällen och även se över möjligheterna att erbjuda prov på fler orter.

Satsningar:

Universitets- och högskolerådet: 21 mnkr 2017 och 48 mnkr/år 2018-2020
Socialstyrelsen: 5 mnkr 2017

Språkundervisning vid folkhögskolorna

Studieförbunden har sedan tidigare tilldelats ett statsbidrag i syfte att anordna undervisning i svenska och samhällsorientering för målgruppen. På initiativ av Vänsterpartiet utvidgades satsningen i augusti 2016 så att även folkhögskolor ska kunna genomföra dessa satsningar. Pengar för detta avsattes i vårändringsbudgeten för 2016 och denna satsning kommer i budgetpropositionen att förlängas de kommande åren.

Språket är en nyckel för etablering i samhället och för att snabbare komma i jobb. Satsningar på språkträning och aktiviteter för asylsökande gör att de personer som beviljas uppehållstillstånd redan har påbörjat sin etablering i samhället när beslutet om uppehållstillstånd kommer. Det ger också en meningsfull sysselsättning för asylsökande och för dem som har beviljats uppehållstillstånd men fortsatt bor på Migrationsverkets anläggningsboenden.

Satsning: 25 mnkr/år 2017-2018, 15 mnkr 2019.

